ilerici gençlik

15 Günlük Siyasi Gençlik Gazetesi

BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE ANTİ-EMPERYALİST DAYANIŞMA ve BİRLİK

15 NİSAN 1976
Sayı: 9
2.-TL

KURŞUNLARIN KAYNAĞI KURUTULMALIDIR

Geçtiğimiz haftalarda Ankara'da yolları Maltepe, Bahçelievler civarına düşenler canlarını kurtarmak için çevredeki evlere, işyerlerine sığınmak zorunda kaldılar. 29 Mart günü öğrenime ara verilen ADMMA ve YO'nun açılmasıyla birlikte faşist komandolar harekâta geçmişlerdi.

Olaylar okulun açıldığı gün 50 silahlı faşist tarafından işgali ile başladı. Çevre yollarda komandoları aldığı tüm tertibata rağmen ilerici, devrimci öğrenciler okula girmeyi başardılar. Okul dışından olan işgalcilerin binalardan çıkartılması için derhal yönetimle ilişkiye geçildi. Alınan cevap şimdiye dek söylenenlerden pek farklı olmadı. Okul idaresi öğrencilere "bu iş bizi aşar, siz başınızın çaresine bakın" diye nasihat veriyordu. Faşist-polis işbirliği ile ilerici öğrencilerin hangi platformda mücadeleye itilmek istendiğini ise, görevli polis komiseri aynı soruya "biz çıkartmayız, sıkıyorsa siz çıkartın" şeklinde verdiği cevapla açıklıyor.

BUNA TARAFSIZLIK DENİR!

Ancak, bahçede toplanan 2000'e yakın öğrencinin devamlı çabaları sonucu, okulun boşaltılması ve aranması, öğrencilerin kimlik kontrolü ile içeriye alınması kabul ettirildi. Okul idaresi ne zamandır ilerici-devrimci öğrenciler okula toplu geldiğinde okulu kapatıyor, meydan faşistlere kaldığında öğrenim devam ediyordu. Aynı oyun, arama kararının alınmasından 10 dakika sonra yine sahnelendi. "Eğitim yapılamıyacak bir ortam" bulunduğundan okulun 1 gün kapatıldığı duyuruldu. İşgalcilerin çıkartılmasını isteyen öğrenciler coplarla dağıtılmaya çalışıldı. Bunun üzerine topluca okulu terkeden öğrenciler yürümeye başladıklarıda ara soklarda "tedbir" almış polislerle karşılaştılar. Peşlerinde gelen panzerlerle, coplarla öğrencilere saldırıldı. "Güvenlik kuvvetleri" "muhtemel" bir gösteriyi engelliyorlardı!

Hemen hemen aynı dakikalarda, okuldaki işgali kaldıran "ülkücü, milliyetçi gençler" ise 300 kişilik bir grup halinde aksi istikamette yürüyüşe geçip bir gösteri yaptılar. Yürüyüş kolunun etrafında "güvenlik" tedbirlerinden arta kalan polisler de "görevli" olarak bulunuyorlardı.

ORTAK BİR KOMPLO

Ertesi gün topluca okula giden öğrenciler üzerine çeşitli evlerde, kahvelerde ve tabii Ülkü Ocakları'nda tertibat almış faşistler tarafından yaylım ateşi açıldı. 4 öğrencinin yanısıra, sokaktan geçmekten başka bir suçu olmayan pek çok insan yaralandı. Faşistlerin yardımına bir de iç sokaklardan birinden fırlayan panzer yetişti. Panzerler önde, silahlı faşistler arkada Maltepe'de yaratılan sokak çatışması sırasında, polislerin öğrencilere ve çevre halkına dayak atmaya yeltendikleri görüldü. Çatışmada "görev başında" olan faşistler arasında sicilli katiller Sami Bal, İbrahim Doğan, Salih Gökçe de bulunuyordu. Yaralanan, göz altına alınan pek çok öğrenci ile ilgilenmekte olan öğrençiler Sami Ovalıoğlu'nun öldürüldüğünü o arada haber aldılar. Sami Ovalıoğlu'nun 8.10'da öldürüldüğü söyleniyordu, oysa polislerin onu 9.00 da hastahaneye getirdiği biliniyordu. Cenazesi ise avukatların ve ailesinin tüm çabalarına rağmen gizlice polislerce gömüldü.

ADMMA'DA FAŞİSTLERE YER YOK

Sami Ovalıoğlu'nun ölümünü protesto eden öğrencilere polisler tarafından ateş açılması ile başlayan olaylar sırasında ise polisler "begenmedikleri" herkesi gözaltına aldılar.

ADMMA, Ankara'da devrimcilerin etkin oldukları okullardan biri. Uzun süredir faşist-polis işbirliği ile tezgâhlanan oyunlar okulu ele geçirmek, bu sağlanamadığı sürece okulu kapattırmak doğrultusunda. Bu da yapılamazsa, sokak ortasında adam kurşunlayarak, döverek ilerici öğrenciler okula alınmayacak. Bütün hesaplar bunlar.

Ancak Yükseliş'li öğrenciler, okullarında demokratikleşmeyi ilerletmeye kararlılar. Polis-faşist tertipleri, yıldırma taktikleri sökmeyecek. ADMMA'da faşistlere yer yok!

ANKARA OTELCİLİK'TE

Sokak ortasında kurşunlanan, dövülen yalnızca üniversiteli öğrenciler değil. Faşistlerin yaylım ateşine hedef olan aynı zamanda çevre halkı. Bu saldırılardan liseliler de payını alıyor. Ankara Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi öğrencileri okulları açıldığından bu yana faşist terör altındalar. Seslerini duyurabilmek için çeşitli kuruluşlara dağıttıkları açıklamalarda gittikçe yoğunlaşan faşist saldırıları açıklıyorlar. 2.4.1976'da Meslek Lisesi'nden Mehmet Sülayman Siva, Erdal Uğur, Hikmet Kaya, Mustafa Kemal Moğulkoç adlı öğrenciler faşistler tarafından yolları çevrilerek bıçaklandılar. 5 öğrenci ise evleri basılarak tutuklandılar. 4.4.1976 da, bu defa öğrenci değil, lisenin edebiyat öğretmeni Seyit Alp faşistlerce yaralandı. Öldürme, yaralama yollu baskıların yanında okulun baştan aşağı faşistleşmesini sağlayabilmek için de çeşitli yöntemler uygulanıyor. Son zamanlarda okula Milli Eğitim Bakanlığınca müfettişler yollanıyor. Söylenenlere göre müfettişler, okulda "komünizm propagadası" yapıldığı gerekçesiyle bu konuda teftiş yapmak üzere gönderiliyorlarmış.

ÜNİVERSİTELERE DEĞİL ÖĞRENCİLERE EL KOYMA

Bütün bunların yanında, son günlerde tartışması yapılan, hükümetin "üniversitelere el koyma" tasarısı hâlâ gündemlerde. MC, en küçük fırsatı bile değerlendirerek üniversitelere fiili olarak el koyarken, bir yandan da bunu yasallaştırabilmek için elinden geleni ardına koymuyor.

Geçtiğimiz günlerde ODTÜ ile ilgili bir yönetmelik değişikliği Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelik uyarınca "anarşik" hareketlere katılan öğrenciler okuldanbir ya da iki sömestir içinuzaklaştırılacaklar. Bir ya da iki sömestr için okuldan uzaklaştırılmak ODTÜ'lü öğrencilerin bir çoğu için okuldan atılmak anlamında. Hele okuldan uzaklaştırmanın gerekçesi 'anarşik' hareketlere katılmak olursa, yönetimin bu madde ile tüm ilerici-devrimci öğrencilerin öğrenim hayatına son verme niyetini anlamak pek güç değil. Yönetmelik maddesinin geçtiğimiz günlerde yürürlüğe girmesi de bir tesadüf değil. Böyle bir maddenin 12 Martın hemen ertesinde düşünüldüğü söyleniyor. Yönetimin şimdiye dek böylesi bir gerekçeyle hiç bir öğrenciyi okuldan atmayı da başaramadığı biliniyor. Doğrudan doğruya ilerici öğrencileri temizlemeye yönelik bu maddenin yürürlüğe girişini bir de böyle değerlendirmek gerekli.

GÜNEŞ BALÇIKLA SIVANMAZ!

Tüm Türkiye'de işçilere-emekçilere, öğrencilere, memurlara yönelen bu saldırıların kaynağı MC. Birinci yılını doldururken büsbütün ipliği pazara çıkan MC'nin uzunca bir süredir "anarşi hortladı", "üniversitelerde sol ayaklanma" avazelerinin ardında saklanmaya çalıştığı da biliniyor. Ancak bu oyunlar da sökmüyor. İlerici, demokrat, sosyalist güçlerin çabalarıyla şimdiye dek MC'nin mobilyadan lastiğe dek türlü yolsuzlukları açığa vuruldu. Kamuoyunda MC'nin tüm cinayetlerin, yolsuzlukların sorumlusu olduğu, TRT'nin "tarafsız basın"ın tüm çabalarına rağmen örtbas edilemedi. Geçtiğimiz günlerde polis-faşist işbirliği ile yaratılan sokak çatışmaları, liselere, öğretmen okullarına saldırılar artık yutturulamayan "anarşi" yalanının yeni denemeleri oldu. Yine uzun bir süreden beri MC'nin öğrencileri faşistlerle kendi istediği platformda mücadeleye çekebilmek için uğraştığı biliniyor. En son olaylar bunun en yeni kanıtları. Ancak bütün bunlarda pek başarı sağlandığı söylenemez. Yine geçtiğimiz hafta açığa çıkan çimento yolsuzluğu, MC'nin yolsuzluklar, rüşvetler listesine bir yenisini eklerken, kamuoyunda da gözlerin yeniden o yana çevrilmesine neden oldu. Demokratik güçlerin, sosyalistlerin güncel görevi böylesi somut olaylardan hareketle tüm kurumlarda demokrasi mücadelesini ilerletmek. Yeni yeni demokratik mevzilere doğru ilerlemek.

SIKIYÖNETİM TEHDİDİ VE GENÇLİK

MC iktidarının bir sıkıyönetim ilânı peşinde olduğu, söylene söylene kanıksanan bir gerçek halini aldı. Oysa bugün, ancak bir sıkıyönetim ortamında gerçekleşebilecek uygulamalar fiilen yürürlüktedir, resmen ilân edilmemiş de olsa fiili bir sıkıyönetim ortamı yaşanmaktadır. Buna rağmen iktidar tekrar tekrar sıkıyönetim tehditleri savurmaktadır.

Anlaşılan, iktidar, sıkıyönetim ilânını hazırda bekleyen bir olasılık olarak canlı tutmak istemektedir. Fiili sıkıyönetim uygulamalarının ne zaman yetersiz hale geleceği, baskılara karşı gösterilen demokratik direnişin ne zaman "olağan" önlemlerle sindirilemez hale geleceği şimdiden belli değildir. Ama bu olasılık her an mevcuttur. Ayrıca, sıkıyönetim tehditleri, kamuoyunda tereddütü, kararsızlığı sürekli tutmak için de biçilmiş kaftandır.

İktidarın bu hesapları, bir sıkıyönetim ilânına gerekçe olabilecek türden "olay"ların, tam bir önceki unutulacak hale geldiği sırada, tekrar tekrar yaratılmasıyla somutlaşmaktadır. Ne tesadüf ki (!), üzerinde hergün demeçler döktürülen bu "olayların failleri" bir türlü bulunamamaktadır! Önceki hafta ülkenin çeşitli yerlerinde, fakat özellikle büyük kentlerde aniden (!) başlayıveren "patlama", "bombalama" olayları, olaylar dizisinin son halkası olmuştur.

Her zaman olduğu gibi, olayların hemen arkasından, suçlular ortaya çıkarılamamakta, fakat "suç"un üzerine yıkılacağı soyut "failler" icat edilmektedir. Son olaylarda da özellikle öğrenci gençliğin, daha açık bir deyimle ilerici gençlik kitlesinin hedef alındığı görülmektedir. İktidarın, sıkıyönetimin yanısıra, "üniversitelere el koyma" olasılığının dilinden düşürmemesi, bu tabloyu tamamlamaktadır.

Bu "ihtimal"lere bahane edilen olaylarla ilerici gençlik hareketinin bir ilgisi olmadığı açıktır. İktidarın amacı, bu görüntünün arkasına gizlenerek malum planını yürütmektedir. Bu planın içinde, adım adım, ünivresitelerden tüm ilerici düşüncelerin temizlenmesinden devlet organlarının bütünüyle faşistlere teslim edilmesine kadar bir dizi madde vardır.

İktidar, bu arada, maceracı eğilimlerin kendi işini kolaylaştıracağını ummaktadır. Provokasyonların belli günlere "isabet" ettirilmesi, "flaş" eylemlerle dikkati kendi üzerlerine çekmek isteyen devrim "ebe"lerine iktidarın nasıl bel bağladığının bir göstergesidir. Maceracılığın, maceracılara da, halka da hiç bir şey kazandırmayacağını, fakat halka muhakkak birşeyler kaybettireceğini, iktidar maceracılardan çok daha iyi bilmektedir. 12 Mart'ı diriltmek isteyen MC iktidarının, "ruh çağırma" eylemlerine çanak tutacağından kimsenin kuşkusu olmasın.

BEYTEPE OLAYLARI:

"Çoğunlukta olan suçludur"...

Beytepe öğrencileri 12 Mart'tan bu yana sürdürdükleri boykotu 5 Nisan-da rektörlüğün bazı istekleri kabul etmesi üzerine kaldırdılar.

Aynı gün sabah Beytepe'ye giden öğrenciler kantinin, matematik bölümünün MHP'li ve Ülkü Ocaklı faşistler tarafından işgal edilmiş olduğunu gördüler. Ayrıca çok sayıda jandarma gelmişti. Öğrenciler rektör yardımcısı Gürol Ataman'la görüşerek "kendilerinin öğretimi sürdürme amacında olduklarını, kartları çekerek ikinci döneme başlayacaklarını, üniversite öğrencisi olmayan faşistlerin bu işgaline engel olunmasını" istediler. Buna karşılık Gürol Ataman "bu kişilerin çoğunun üniversite öğrencisi olmadıklarını biliyorum. Kimlik kontrolu sırasında 90 adet sahte Hacettepe kimliği bulundu. Sizin iyi niyetinizi sabahleyin gördüm. Ben başbakan değilim. Bu benim boyutlarımı aşıyor" şeklinde karşılık verdi. Ayrıca devrimcilere verilen haksız cezaları da kaldıramayacağını, bunun da boyutlarını aşan bir iş olduğunu belirtti.

Daha sonra öğrenciler forum yapmak istediler. Jandarma merkez anfinin önünde yapılmasına izin vermedi. İzin verilmeyince, merkez anfinin içinde forum yapıldı. Forumda "öğretimi faşistlerin engellediğinin somut olarak kanıtlandığını, jandarmanın ise rektörlüğün boyutlarını aştığı gerekçesiyle bunu önlemediğini" belirttiler.

Forumdan sonra öğrenciler topluca yemeklerini yemek için kantine gittiler. Kantinin kapısını tutan faşistler 3000 öğrencinin girmesini önlemeye çalıştılar. Aniden içlerinden birinin düdük çalması üzerine kantin çevresindeki inşaatlara saklanmış olan diğer faşistler "Allah Allah" sesleriyle, taş ve sopalarla öğrencilere saldırdılar. Birçok öğrenci yaralandı. Bu duruma hemen yanıbaşlarında bulunan jandarma müdahale etmedi. Saldırıyı engelleyen ve topluca karşılık veren 3000 öğrenci yeniden merkez anfinin önünde toplandı. Jandarma öğrencilerin etrafını sardı. Öğrenciler, saatlerce su içilmesine, yiyecek birşey alınmasına izin vermeksizin bekletildiler. Akşam üzerine doğru 20'şer 20'şer ayırarak karakola götürüldüler. Faşistlerin ihbarlarına göre hareket ederek, 100'den fazla öğrenciyi gözaltına aldılar.

Öğrenci temsilcileri albayla görüşerek "gelişen olayların somut biçimde görüldüğünü, bu arkadaşların götürülmesinin haksız bir uygulama olduğunu" söylediler. Albay "Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur. Cumhurbaşkanımız da geçenlerde böyle buyurdu. Öğretimi devrimciler engelliyor. Çoğunlukta olanlar sizlersiniz. Suçlu sizsiniz. Buraya daha çok kuvvet getirteceğim. Sizin için kötü olacak" şeklinde karşılık verdi.

Yetkililerin tutumu, olayların sorumlusunun kim olduğunu bir kere daha çok açık biçimde ortaya koydu.

SALİHLİ LİSESİ'NDE TERÖR

İlerici gençler, faşist zorbaların, gördükleri yardım ve desteklerle cüretlenen, saldırılarına gün be gün artan bir şiddetle maruz kalmaktadırlar. Yurdun her tarafında olduğu gibi, Salihli'de de aynı durum söz konusudur.

25.3.1976 perşembe günü, Salihli Lisesi'nden çıkan ilerici bir öğrenci, faşist eğilimli idarecilerin, ellerine demir çubuk, cop, bıçak ve zincir vererek destekledikleri bir gurubun saldırısına uğradı. Öğrenciye, dövülme olayı üzerine hastahaneden verilen 15 günlük rapor, onun nasıl dövüldüğünü gösterir bir belge. Bu olaydan sonra faşizan baskılar daha da artmış ve olayın ertesi gün son haddine varmıştır.

26.3.1976 günü yine okul idaresi tarafından desteklenen 10-15 kişilik bir komando grubu Naim Kopaç isimli ilerici bir öğrenciye saldırmışlar ve bıçaklamışlardır.

Ülkü-Bir'in ucuz kabadayısı ve kaba kuvvet uygulayıcısı, lise edebiyat öğretmeni Celal Yağan kendisine özgü olay çıkarma "yeteneğini" bu olayda da göstermiş ve faşistlere, yer yer silahını çekerek, liderlik etmiştir.

Bu olayları, ilçe halkı şiddetle protesto etmiş, bunun üzerine de zor durumda kalan okul idaresi okulu bir hafta tâtil etmiştir.

Saldırıların püskürtülmesinde ve giderek faşist zorbaların saldıramaz hale getirilmesinde, kitlesel tepki ve bu tepkinin örgütlenmesi, örgütlü eylemler haline dönüştürülmesi ilk ve temel şarttır. Ve bu görevin, faşist zorbaların tecrit edilerek sergilenmesinin sorumluluğu en başta sosyalist öğrencilerin omuzuna düşmektedir. Hem de aynı yöntemlerle karşı koymayı reddederek ve kendileri için en uygun mücadele ortamını yaratarak.

BURSA'DA DA AYNI OYUNLAR

HAKAN FİDANCI

Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi öğrencileri boykotlarını sona erdirdiler. Akademi reisi Yusuf Ziya Binatlı'nın keyfi uygulamaları ve okulda sürdürülen faşist baskılar üzerine başlamıştı boykot. Altı yıldır eğitim yapılan okulda geçen senenin ağustos ayına kadar resmi bir yönetmelik yoktu. Okulun resmi bir yönetmeliğe kavuşturulması gerekiyordu ve kavuşturuldu. Ama nasıl? 1600 öğrencinin okuma hakları ellerinden alınarak. Öğrenciler bugüne kadar sürdürülen başıbozuk uygulamanın kefaretini kendilerinin ödemeyeceklerini, soruna bir çözüm getirilmesi gerektiğini reise ilettikleri zaman aldıkları cevap ise öğrenci düşmanlığının açık bir belgesi:

"Benden önceki dönemde öğrencilere çok taviz verildi. Bu böyle yürümez. Bunu bıçak gibi keseceksin ve yönetmeliği kesinlikle uygulayacaksın."

Bunlar işin sadece öğrenciyi ilgilendiren yanı. Bir de eğitimin kişisel çıkarlara, ticari amaçlara hizmet ettirilmesi sorunu var. Türkiye'de, BİTİA'da bunun da örneklerini görmek mümkün.

Balıkesir'de BİTİA'ya bağlı olarak açılan Balıkesir İşletmecilik Yüksek Okulunda çevrilen dolaplar bunun bir örneği.

- Balıkesir'e ayrılan 450.000 lirayı Y. Z. Binatlı bloke ettiriyor. Hem de kendi adına.
- Balıkesir'li iş adamları kurmuş oldukları "Üniversite ve Yüksek Okul Kurma ve Yaşatma Derneği" vasıtasıyla 24 kişinin usulsüz olarak okula kayıt olmasını sağlıyorlar.
- Balıkesir İşletmecilik Yüksek Okulu'nun idari ve akademik kadroları bilinçli olarak geciktirilerek, buraya ayrılan paralar BİTİA öğretim üyeleri tarafından kullanılıyor.
- Öğretim görevlilerinin kitap ticareti burada da ortaya çıkıyor. Balıkesir'de kitaplar daha pahalı satılıyor. Örneğin Y.Z. Binatlı'nın bir kitabı Bursa'da 33.-, Balıkesir'de 40.- TL'na satılıyor.

Bunlar boykot gerekçesinin sadece bir kısmı. Öğrenciler boykotu başarılı bir biçimde sürdürüyorlar. Ne var ki sermayenin bekçileri Bursa'da da var. Bekçiler ders çalışmadan sınıf geçirilerek ödüllendiriliyorlar. Bu arada polis faşistler okulda cirit atarken devrimci öğrencileri içeri sokmuyor. Okulun bir faşist işgali tehdidi altında olması üzerine öğrenciler boykotu kesip 2,5 aylık bir aradan sonra derslere başlıyorlar. Demokratik eğitim mücadelesi sürecek. Başta en büyük engel olan MC iktidarını hedefleyerek.

BURSA EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

MC'nin başa geçmesiyle Bursa Eğitim Enstitüsü'ndeki tüm ilerici-devrimci öğretim görevlileri sürüldü, kıyıldı. Yerlerine devşirme faşist kadrolar yerleştirildi.

Bir avuç faşist okul yönetimi ve güvenlik kuvvetlerinin desteğiyle, duraklarda bekleyen, şehir içinde dolaşan, evine gitmekte olan, ders aralarında okul koridorlarında dinlenen hattâ sınıfta ders görmekte olan öğrencilere çeşitli saldırılar düzenlediler. Bugüne kadar polisin göz altına aldığı kişiler ise hep devrimci öğrenciler.

öğrenci düşmanı reis

Okul içinde de konuşmalarında Türkeş taraftarı olduğunu açıkça belirten Müdür Yusuf Ziya Beyzadeoğlu ve öğrenci düşmanlığında ondan geri kalmayan yöneticilerin baskısı sürmekte. Bugüne kadar 100'ü aşkın öğrenci sudan gerekçelerle okuldan uzaklaştırıldı, sene kaybetti, belgelendi.

Oyunlar sürmekte, yeni saldırılar, yeni provokasyonlar düzenlenmekte. Üniversitelerde faşizm kurumsallaştırılmak istenmekte. Bunun için ilerici devrimci öğrencilerin okuma hakları ellerinden alınmak istenmekte.

Ama bu uygulamalara karşı tepkiler de giderek artmakta. İlericilerin sosyalistlerin görevi de bu tepkileri olayların baş sorumlusu MC iktidarının düşürülmesine yönelik hareketlere kanalize etmek.

GENÇ İŞÇİLER ÜZERİNDEKİ BASKILARA BİR ÖRNEK:

"ETİ - ANADOL" ATÖLYESİNDE

NİHAT GÖRKEM

Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nin arkasında bir sıra atölyeler var. Atölyelerin işlevi, otomobil tamiri ve bakımı. Atölyelerin bulunduğu sokağın adı, Ali Suavi sokak. Ali Suavi sokaktaki otomobil bakım atölyelerinden biri de, "Eti-Anadol" adını taşıyor. Aynı sokağın 68 no'lu atölyesi.

Atölye'de 40'a yakın işçi çalışıyor. Kapitalizmin gereği ucuz emeğin satın alınması, birçok atölyede olduğu gibi burada da uygulanıyor. İşçilerin çoğu çocuk ve asgari ücretin çok altında ücretle çalışıyorlar: haftada 100.- TL.

Kalifiye işçilere ya da ustalara verilen ücret 1200.-TL. Yani asgari ücret. Ustabaşılar ise 2000 liraya kadar alıyorlar. Ancak ustabaşıların sayısı çok az. İki üç kadar.

İşyerinde zehirlenmelere karşı süt içilmesi gerekli. Süt önceleri işçilere veriliyorken, "masraflı" olduğu gerekçesiyle patron tarafından kesilmiş durumda. İşçiler, patron tarafından tayin edilen müdürler (Lütfi Bora, Yılmaz Yakut), aynı zamanda işyerinin ortakları tarafından sürekli denetim ve göz altında. İşçilerin konuşması şöyle dursun bakışmaları dahi yasak.

Sigortalı işçiler yok denecek kadar az. İşçiler tüm sosyal haklardan yoksun. Günde 11 saat çalışıyorlar. Patronun görevlendirdiği müdürler "Lokavt yapacağız" tekerlemesini sürekli kullanarak işçiyi tehdit ediyorlar. Kuruluşu 7 yıl kadar olan işyeri bu süre içinde 1000'e yakın işçi çalıştırıp çıkarmış. İşçiler 5 dakika geç kaldığında o günkü yevmiyeleri kesiliyor.

Baskılara dayanamayan iki işçi müdürden "sütün tekrar verilmesini istiyorlar: zift, boya, tiner vb. zehirli maddelerin sağlık açısından zararlı olduğunu" belirtiyorlar. Müdürlerin bu işçilere cevabı ise:

"Kovuldunuz!..."

Ancak diğer işçilerin, arkadaşlarından yana çıkıp işten atılmamaları için direnmeleri sonucu; müdürler atılan işçileri yeniden işe almak zorunda kalıyorlar.

Atılan arkadaşları için müdürden, atılma gerekçesini belirten imzalı kâğıt istiyorlar.

Patronun bir diğer "özelliği" de sigorta teftişine gelen müfettişlere yemek ısmarlaması ve onları ağırlaması. İşçilerin sigortalı olduğunu belirtmek için göstermelik olarak sigorta yaptırdığı birkaç ustabaşı ve muhasebecileri gösteriyor.

Tüm baskılara tek tek karşı çıkmanın kendilerine yararlı olmayacağını anlayan işçiler Mart ayı ortalarında sendikalaşmaya karar veriyorlar. Önceleri işten çıkarılma korkusu ile sendikalaşmayı aralarında yapıyorlar. Yirmiye yakın işçi sendikaya (Maden-İş'e) kayıt oluyorlar.

Ancak patırtı bundan sonra çıkıyor. Ustabaşılar arasında patron yanlısı biri var. Adı Yusuf. Yusuf çalıştığı için para almaz. İşçileri patrona gammazlamak için para alır. İşçilerin çoğu çocuk ve genç. Sendikalaşma meselesini net olarak bilmiyorlar. İşçiler arasında Yusuf tipi işçi olmayan gammazların olduğunu bilmiyorlar. Yusuf'u da işçi bilip ona meseleyi açıyorlar. Kimseye söylememesini istiyorlar. Yusuf, "anasının avradının üzerine küfür ve dininin imanının üzerine yemin ederek" meseleyi müdürlere açmayacağını söylüyor. Ancak "her gammazın sütü bozuk olur" ilkesini çiğnememek için müdürlere meseleyi çıtlatıyor.

Müdürler sinyali alınca sendikalaşan işçileri işten atıyorlar. Ancak işçiler atılma gerekçelerini belirleyen imzalı bir kâğıt isteyince; yumuşayan müdürler işçilere "sendikalaşmanın ne gereği var, ben de sendika sayılırım, size ne istediniz de vermedim. Her işçi baskılara maruz kalabilir. Çünkü bizim kanunlarımızda bu mevcuttur. Oysa burada kanuni olduğu halde biz baskı yapmıyoruz. Kanunları sizler bilemezsiniz biz biliriz. Ama bu saçmalığa son verin" diyor ve ekliyor: "Çalışmak istemeyen çıksın. Bize çapanoğulları derler." Fakat işçiler kararlı, çalışacaklarını belirterek iş yerinde kalıyorlar.

Patronlar (müdürler) işçilerin bu kararlı tavrını kıramayınca işyerine "güçlü kuvvetli", işçilikle ilgili olmayan 4 adamlarını yerleştiriyorlar. Bunlardan birinin lakabı "Hoca". Diğerlerinin komando biçimi yetişmesini sağladığı için bu ünvana sahip. Bu 4 işçinin görevi sendikalaşmayı kırmak, işçileri baskı altına almak. İşçiler can güvenliklerinin kalmadığını belirtiyorlar. İlk kurban ise Sefer Sipahi adlı işçi. Sefer Sipahi 29 Mart 1976 Pazartesi günü işten çıkınca, sonradan girme 4 "işçi" başlarında "Hoca"ları olmak üzere Sefer'in yolunu kesiyorlar ve zorla atölyeye tekrar getiriyorlar.

Müdürler tarafından hazırlanan bir "istifa" dilekçesini baskıyla imzalatmak istiyorlar. Ancak Sefer tüm baskılara rağmen imzasını atmıyor.

Sefer Sipahi'ye uygulanan bu yöntemler şüphesiz diğer işçilere de tekrarlanacak. Bu baskıların nedeni patronların işçi sınıfından korkmasıdır. Dışa bağımlı, çarpık, geri kapitalist üretim biçimini sürdürmek için tüm Türkiye'de oynanan oyunların bir parçası bu. Ancak işçi sınıfının mücadele azmini durduracak bir güç değil.

ÖĞRENCİ HALK DAYANIŞMASI

- Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü'nde 500 öğrenci okulda can güvenlikleri kalmadığı, okuma özgürlükleri ellerinden alındığı için boykota başladılar. İstedikleri, ilerici öğrenciler hakkında mesnetsiz olarak açılan disiplin kovuşturmalarının durdurulması. Faşistlerin barınması için özel olarak açılan yurdun kapatılması ve öğrencilerin can güvenliklerinin sağlanması.

- Akşehir Öğretmen Lisesi devrimci öğrencileri okula giremedikleri için üç çadır sağlayarak şehire yerleşmişler fakat kaymakam buna engel olarak polise çadırları kaldırtmıştır.

- 24 Mart 1976 günü Akşehir Lisesi öğrencilerinden Filiz Kandemir faşist bir grubun saldırısı sonucu elinden yaralandı. Öğrencilerin karşı koyması ile faşistlerin saldırısı engellendi. Ertesi gün öğleden sonra tekrarlanan saldırıda bu kez öğretmenler de hedef alındı. Öğrenciler, yerlerinden alınan okul yöneticilerinin bir an önce eksiksiz olarak göreve başlamaları, boş geçen derslerin doldurulması, faşist saldırıların önlenerek can güvenliklerinin sağlanmasına dek derslere girmeyeceklerini kamuoyuna duyurdular.

Bunlar meydana gelen olaylardan bazıları. Üzerinde önemle durulması gereken nokta bu olaylar "fazla özerk" olan üniversitelerde değil, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda meydana geliyor. Hem de çok daha yoğun bir biçimde. Hükümetin üniversitelere el koyma girişimlerinin yoğunlaştığı şu günlerde MC'nin amacının ne olduğunu ve bu amaca ulaşmak için öne sürülen bahanelerin geçersizliğini bu olaylar çok açık bir biçimde sergiliyor. MC'nin desteğiyle olayların artmasının, ilerici öğrencilerin okullardan atılmaları, okullara alınmamaları, önlenmesi gerekli. Bu yolda bazı adımlar da atılıyor.

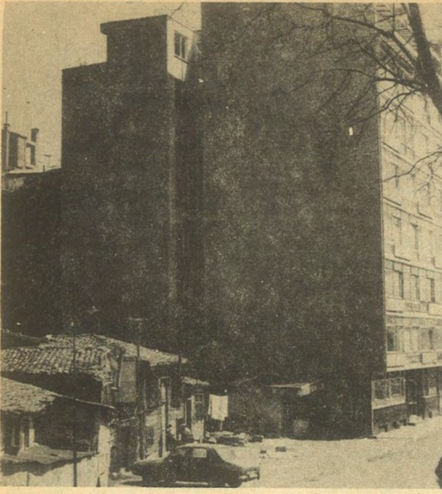
- Saldırıların yoğunlaşması üzerine Akşehir Lisesi'nde okuyan öğrencilerin aileleri okula çocuklarıyla birlikte gidiyorlar.

- Çadırları polis tarafından yıkılan Akşehir Öğretmen Lisesi öğrencilerini Akşehir halkı evlerinde barındırıyor.

- Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü öğrenci aileleri çocuklarının direnişini destekliyorlar ve Konya dışında bulunan öğrenci ailelerini de Konya'ya çağırarak bir dernek oluşturuyorlar. "Çocuklarının haklı direnişlerini her gittikleri yerde duyurma ve faşist saldırılar karşısında kamuoyu oluşturma kararı alıyorlar."

- Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nde okuyan öğrencilerin aileleri faşistlerin işgali altında olan okuldaki çocuklarının mücadelesine destek olma amacıyla öğrenci aileleri derneği kuruyorlar.

Bunlar faşist tırmanışa gerekçe olarak kullanılmak istenen "öğrenci olaylarının" kimler tarafından çıkarıldığının, ortada "olay" değil tek taraflı bir saldırı olduğunun giderek kamuoyu tarafından anlaşıldığının göstergeleri. Öğrencilerin eğitim özgürlüklerinin ve can güvenliklerinin sağlanması yolundaki haklı direnişlerinin başarıya ulaşması için olumlu gelişmeler bunlar. Öğrencilerin halkla bütünleşmeleri, kaynaşmaları, demokratik eğitim mücadelesine daha bir güç katacak. Ve bu güç önündeki engelleri ergeç yıkacak.

EV ARIYORUZ

Yatırımların kolayca yer değiştirme olanağında bulunmaması nedeniyle zaman zaman bazı temel ihtiyaçların temin edilememesi ile karşılaşılıyor.

Konut insan yaşamı için hava, su, gıda gibi temel ihtiyaçlardan birisi. İhtiyaç önemine göre zor temin edilebilen bir meta. Bu, tüm dar gelirliler için geçerli olan bir nokta. Dar gelirlilerin içinde gençlerin ve öğrencilerin durumu ise daha zor.

Bu kesime, dar gelirli olmaları nedeniyle, konut kirasının ucuz olması bir önşart olarak ortaya çıkmakta. Konut talebinin, ihtiyacının fazlalığına karşı, konut arzının az olmasının tabii sonucu olarak konut kiraları yüksek düzeylere çıkmakta. Gençler bu sorunun çözümünü bir kaç kişi bir arada kalarak buluyorlar.

Sorunun bir diğer noktası var ki asıl önemli olan da bu: Bekârlık. Ev sahibini "evli olmak" önşartını koymakta haklı gösterecek nedenler olabilir. Bunların başında öğrencilere karşı kasıtlı olarak yaratılan hava gelmekte. Olayların nedeni olarak öğrencileri ortaya sürmek, bu konuda kamu oyunu ikna edebilmek doğal olarak öğrenci düşmanlığını da beraberinde getiriyor. Fakat bu nedenler hiç bir zaman gençlerin sokakta kalmalarından daha önemli değildir. Olamaz. Bekâra verilmeyen kiralık dairelere ev arayan gençler sık sık rastlarlar. Tabii "kiralık daire" bulduklarında. Artan nüfusa göre konut inşasının yetersizliği kiralık konut temin etme olanağını sınırlıyor.

Üretimin planlanmasındaki anarşi, kapitalist ekonominin temel özelliklerinden biridir. Yatırımları sektörlere ve ihtiyaçlara göre merkezi planlama aygıtı yoktur. Kapitalist ekonominin amacı kârı azami seviyede tutmak olduğundan tabii olarak yatırımlarda kârlılık oranı yüksek olan alanlara yönelmekte. Bu şartlarda bazı mallar da reklâmlar vasıtasıyla önemli ihtiyaç olarak ortaya çıkmakta. Dandy sakızları bunun en açık örneği.

İnşaat sektöründeki hızlı gelişmeler değerlendirmemizi yalanlamıyor, doğruluyor. Çünkü bu konut yokluğunun arasında konut bolluğu da var. Fakat bunlar dar gelirliler için değil, yüksek gelirlilere mahsustur. Dar gelirliler bu konutların ancak kenarından geçebilirler.

Sorun sistemin yapısından ileri gelmekte. Sorunun kalıcı çözümü sistemin değişmesiyle mümkün olacak. Acilen yapılması gereken ise öğrencilere ayrılan yurt imkânlarının genişletilmesi, plânlamasına emekçi halkın da katıldığı devlet eliyle yürütülecek olan sosyal meskenlerin yapımının sağlanması.

SPOR POLİTİKASI SAPTANMALIDIR!

ALİ ERDİLEK

Son bir yıl içinde Türk sporunda ilgi çeken bazı olaylar birbirini izliyor. Bu olaylar birbirinden kopuk gibi görünüyorsa da ortak bir noktaları var. Bu noktayı belirlemeden önce olayları sergilemekte yarar var.

1975'in Ekim ayında Konya'daki Türkiye atletizm birinciliğinde Mersin'li ve İTÜ'lü atletler yarışları protesto ettiler. Yarışlara katılan atletler gülünç dereceler yaparak dikkatleri üzerlerine çektiler. Olayın nedeni sorulduğunda neden olarak Seyfi Alanyalı'nın görevinden alınışı ve bozuk spor politikasını gösterdiler. Seyfi Alanyalı'nın görevden alınışı da bozuk spor politikasıyla ilgiliydi. Alanyalı, siyasi eğilimi nedeniyle, çok başarılı olduğu halde Mersin Bölge Müdürlüğünden alınmıştı.

Atletlerle ilgili bir başka olay da Ankara da oluştu. Fakat basına hiçbir şekilde yansımadı. Her yıl mevsim başında atletizm yarışları yapılır. Yarışların sonunda tesbit edilen barajları aşan sporculara bir yıl süreyle yemek yardımı yapılır. Bu yıl tesbit edilen barajların çok yüksek oluşu sporcuların bu konu üzerinde düşünmelerine yol açtı. İlgilileri uyarmaları bir sonuç vermeyince toplu halde yarışlara katılmama kararı aldılar. Bunun Ankara bölgesince cumartesi günü öğrenilmesi üzerine pazar günkü yarışlar iptal edildi. Barajların yüksek oluşunun nedeni ise kökleşmiş bir düzenin olmayışı ve amacın daha az sporcuya bu olanağı sağlamak oluşudur.

1976 Türkiye Kayak Birinciliği Mart ayında yapıldı. Atletizmde olduğu gibi bu yarışmalar da basına fiyasko olarak geçti. Yarışma komitesi, toplantısının sonucunda kategorilerin iniş sırasında büyükleri en son indirme kararı almıştı. Bunun üzerine 12 büyük sporcu yarışı terk etti. Aslında Türkiye'de bir çok konuda kurallar kesin yönetmeliğe bağlanmadığı için böyle bir sonuç doğmuştu. Fakat geleneksel olarak büyüklerin başta inmesi kuralı bozulunca yarışçıların tepkisine yol açtı.

Mart ayındaki bir başka Türkiye Birinciliği de masa tenisi dalındaydı. ODTÜ masa tenisi takımının bir elemanı, Alpaslan Tengirşenk dövüldü. ODTÜ'lü ve ilerici olduğu için üzerine "kahrolsun Gomonistler" diye yürünerek saldırıldı. Bu olay hiç bir yöneticiyi tedirgin etmedi. ODTÜ'lü sporcular ferdi yarışmalara katılmadılar. Katıldıkları takım yarışında ise birincilik aldılar.

Yukarıda değinilen olaylar, patlak vermeye başlayanlardan birkaçı. Bundan sonra da bunlar gibilerine rastlamamız mümkün.

Sporcular artık şunun bilincine varmışlardır: Sporcu olmadan spor yöneticisi olamaz, yönetici her zaman haklı değildir. Sporcu, kendisi sayesinde Avrupa seyahatleri yapan, kendisini basamak olarak kullanan yöneticisinin kölesi değildir. Artık sporumuzun politikası olması zamanı gelmiştir. Her şeyin bir yönetmeliği olmalıdır. Yöneticiler keyiflerine göre karar almamalıdırlar. Hele Spor Bakanı'nın, Paris'e "Spor politikamızı anlatmak" için gitmeye hiç hakkı yoktur.

Aslında, bir "spor politikasının" olmaması, sporun anarşiye terk edilmesi egemen sınıfları spor anlayışının, "politikası"nın bir sonucudur. Egemen sınıflar, sporu, yığınları fiziksel ve ruhsal olarak geliştiren bir uğraş olarak değil, onları politika dışına iten bir araç olarak görmüşler ve görmektedirler.

Şu gerçektir ki, bir zamanlar "sporcu" diye bir kavram vardı. Sporcu denildiği zaman koşan, atan, atlayan, bunlardan başka hiç bir şey düşünmeyen bir adam anlaşılırdı. Artık bu kavram yıkılmaya başlanmıştır. Sporcu kendi sorunlarıyla ilgileniyor, gerekirse en sert şekilde direnişe geçiyor. Bazen hakkını alamıyor fakat bir gün gelecek onun dedikleri de kulak verilmeye başlanacak.

ÜNİVERSİTELER YASASI ÜZERİNE

1968 yılında başlayan olaylarla birlikte kamuoyunun üzerine yakından eğildiği bir konu var: Üniversitelerin toplumdaki yeri ve üniversite yönetiminin nasıl olması gerektiği konusu.

Bu konu Anayasa Mahkemesinin Üniversiteler Kanununun bazı maddelerini iptal etmesi ile yeniden önem kazandı. Şu sıralarda meclislerden bu konuya ilişkin yeni bir yasa çıkacak. MC iktidarının amacı bu yasanın 12 Mart sonrası yürürlüğe konan yasadan daha anti-demokratik olması. Bunu sağlamak, bu arada faşist tırmanışa gerekçe hazırlamak için üniversitelere yönetilen saldırılar hızla yoğunlaştırılıyor. Üniversitelerde meydana gelen olayların önlenebilmesinin tek şartının hükümetin üniversitelere el koyması olduğuna kamuoyunu ikna edilmeğe uğraşılıyor.

MC hükümetini oluşturan partilerin savunduğunun aksine üniversitelerde huzurun sağlanabilmesinin zorunlu şartlarından biri eğitimin demokratikleştirilmesi, üniversitelerin özerk hale getirilmesi. Bu, üniversitelerin toplum yararına kullanılabilmeleri için de gerekli.

MC hükümetinin bu konudaki tutumunun belirleyici olması elbetteki söz konusu. Ama bunun anlamı bu tutuma karşı mücadele edilmemesi, bu konuya ilişkin önerilerin sunulmaması değil. Aksine demokrasiden yana, toplumun çıkarlarından yana olanların, demokratik üniversiteden ne anladıklarını, neyi amaçladıklarını açıkça ortaya sermeleri gerekiyor. Ancak bu yolla demokratik üniversite kavgası soyut bir uğraşı olmaktan çıkıp hedefleri belli bir mücadeleye dönüşebilir.

KANUN VE YÖNETMELİK AYRILIKLARI

Bugün Türkiye'deki üniversitelerin en temel sorunlarından birisi değişik kanunlar, değişik yönetmeliklerle idare edilmesi. Aynı konuda eğitim gören ve mezuniyetten sonra aynı konuma sahip olan iki ayrı üniversite öğrencisi eğitimleri sırasında değişik uygulamalara maruz kalabiliyorlar. Bunun en iyi örneği İstanbul ve Ankara Hukuk Fakülteleri arasındaki yönetmelik ayrılıkları. Buna göre öğrencilerin imtihan hakları iki üniversitede farklı. Aynı durumda olan iki öğrenciden İstanbul'da okuyanı okuldan uzaklaştırılabiliyor.

Bunun yanında ayrı kanunlarla yönetilen üniversiteler var Türkiye'de. Gerek mali olanaklar, gerekse mezuniyetten sonra elde edilen haklar açısından büyük ayrıcalıklar doğuyor bu yüzden. Bir de kürsü ve bölüm sistemine göre yönetilen üniversiteler var. Kürsü sisteminin araştırma ve ders verme olanaklarını engellemesi ve bu sistemle yönetilen üniversitelerde öğretim görevlilerine sunulan mali olanakların kısıtlılığı, bölüm sistemine göre idare edilen üniversitelere olan öğretim görevli akınını artırıyor.

PARALI EĞİTİM

Kanunun gündeme gelmesiyle tartışılmaya başlanan bir diğer konu da eğitimin paralı olması. Kısıtlı imkânları nedeniyle üniversiteyi terkeden hattâ Üniversiteye hiç giremeyen binlerce öğrenci olduğu düşünülürse bu önerinin geçersizliği ortaya çıkar. "Kabiliyetli" ve dargelirli öğrencilere burs imkânının, kredi imkânının sağlanacağının söylenmesi bu güne kadar sürdürülen burs politikasının yetersizliği göz önüne alınırsa, bu öneriye hiç bir şekilde haklılık kazandırmaz.

YABANCI DİL EĞİTİMİ

Ayrı kanunlarla yönetilen üniversiteler arasında yabancı dilde eğitim yapılan üniversiteler de var. Yabancı dilde eğitimin yabancılaştırıcı, öğrencileri toplumdan koparıcı etkileri ortada. Yabancı dilde eğitimin, beyin göçünü daha kârlı bulan gelişmiş ülkelerin baskısı sonucu ortaya çıktığı da açık. Bu yüzden tüm üniversitelerde eğitim Türkçe olmalıdır. Yalnız bu noktada biraz açıklama yapmakta yarar var. Gelişmeleri takip edebilmenin, diğer ülkelerdeki araştırmaların sonucunu öğrenebilmenin gerekliliği

AKŞEHİR ÖĞRETMEN LİSESİ'NDEN

Akşehir Öğretmen Lisesi öğrencilerinin Akşehir Öğretmen Lisesi Müdürlüğüne, Akşehir Kaymakamlık Makamına, Konya Valilik Makamına, Konya Milli Eğitim Müdürlüğüne, Cumhurbaşkanlığına, Milli Eğitim Bakanlığına gönderdiği MEKTUP.

Akşehir Öğretmen Lisesi'nde okuyan ilerici, devrimci ve tarafsız öğrencileriz. Öğretim yılı başından bu yana üzerimizde sürdürülen baskılar ve uygulamalar son günlerde giderek arttı ve dayanılmaz duruma geldi.

23 Mart 1976 günü derse girmekte olan bir grup arkadaşımız okulda sürekli olarak olay çıkaran ve kendilerine "komando", "ülkücü", "milliyetçi" ve benzeri adlar takan öğrencilerin taşlı, sopalı, zincirli ve muştalı saldırılarına uğrayarak çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralanan arkadaşlarımızdan İlhan Yalçın ve Uğur Büke bir süre hastahanede tedavi gördüler. Diğer akradaşlarımızdan Haşim Demir, Mehmet Kurt, Düzgün Kodaş, Mustafa Mamaklı, Kemal Tandoğan ve Celil Özgen 5-10 gün arasında değişen raporlar aldılar. Bu saldırı sırasında sağcı diye bilinen öğrenciler sürekli olarak "Komünistler Moskova'ya", "Komünistlere ölüm", "Bu okul size mezar olacak, sizleri yaşatmayacağız" ve benzeri sözlerle bağırıyorlardı. Yapılan yargılama sonunda sağcı öğrencilerden Bedrettin Bozbey, Erdem Karakoç, Fahri Karayel, Pakistan Koçtepe, Ceylan Kurucu, Sedat Kandeğer, Mahmut Bilici ve Sezai Sakin tutuklandılar.

Sağcı öğrenciler daha sonraki günlerde de saldırılarını sürdürerek biz ilerici, devrimci ve tarafsız öğrencileri okuldan ayrılmaya zorladılar. Bu saldırılar sırasında güvenlik kuvvetleri ve yetkililer hiçbir önlem almadılar. Saldırılara göz yumdular.

Benzeri saldırılar daha önceleri de oldu. Bu saldırılar şu ana kadar durmadı. Tam tersine giderek arttı. Çünkü saldırganlar başta okul müdürü Muzaffer Ünlü olmak üzere diğer yöneticiler tarafından korundular. Kendilerine hiçbir ceza verilmedi. Ayrıca okul müdürü ve diğer yöneticiler tarafından sürekli olarak kışkırtılıyorlar. Sağcı diye bilinen bu öğrencilerin silahlanmalarına göz yumuluyor. Bu olanaklar kendilerine sağlanıyor. Örneğin spor salonu, yatakhaneler ve diğer yerler taş, sopa, zincir ve benzeri yaralayıcı araçlarla dolu. Arama yapılmasını istediğimizde bu isteğimiz yerine getirilmiyor, hakaretlerle karşılaşıyoruz. Yine bu öğrenciler derslere girmedikleri halde çeşitli oyunlarla, sahtekarlıklarla yoklama fişlerinde VAR gibi gösteriliyorlar. Cezalı öğrenciler okulda barındırılıyorlar. Sağcı öğrencilerden BEDRETTİN BOZBEY belgeli ve iki yıl cezalı olduğu halde okulda yiyip yatıyor. Sürekli olarak öğrencileri kışkırtıyor. 23 Mart 1976 günü meydana gelen saldırıda kendisi de vardı. Nitekim mahkemece tutukladığını yukarda belirttik. Yine sağcı öğrencilerden KARANİ YAZAR okuldan sürekli olarak uzaklaştırma cezası aldığı halde okulda barındırılmaktadır. Daha önceleri birkaç kez tutuklanmıştı. ERDEM KARAKOÇ, MUSTAFA ASLAN, FERHAT DOĞAN, CELAL ÖZÜAĞ, İSMAİL GÜLNERGİZ, MUSTAFA DÜLGER ve adlarını saptayamadığımız birçok sağcı öğrenci devamsızlıktan sınıfta kalmış durumdadırlar. Çünkü bu öğrenciler birkaç kez cezaevine girip çıkmışlardır. Ayrıca hiçbirisi derslere girmemektedirler. Bu öğrencilerin okula devam etmemelerine rağmen sanki okula devam ediyormuş gibi...

Bu öğrencilerin okula devam etmemeleri gerektiği halde normal öğrenciler gibi okula devam etmekte ve okulda sürekli olarak olay çıkarmaktadırlar. Öte yandan zorunlu olarak dışarda kaldığımız halde hakkımızda devamsızlık işlemleri yapılmaktadır. Bütün bunlar okul müdürünün ve diğer yönetici öğretmenlerin ne kadar taraf tuttuklarını ve ayrıcalıklı öğretim yaptıklarını kanıtlamaktadır. Sağcı öğrenciler yalnız ilericilere, devrimcilere saldırmıyorlar. Kendi düşüncelerinden olmayan her öğrenciye saldırıyorlar, hakaret ediyorlar. Okulda bulunan tarafsız öğrencilere baskı yapılmakta onların zorla sağcı olmaları istenmektedir. Saldırılar sırasında bu öğrencilere taş, sopa, zincir ve benzeri yaralayıcı araçlar verilmekte ve biz ilerici, devrimci öğrencilerin üzerine saldırtılmaktadırlar. Tarafsız öğrenciler bunu yapmadıkları takdirde dövülüyorlar ve tehdit ediliyorlar.

Okulda can ve öğretim güvenliğinin sağlanmamasından sorumlu olanlar başta Akşehir Kaymakamı Orhan Aydın olmak üzere Merkez Karakol Komiseri İsmail Karaca, Okul Müdürü Muzaffer Ünlü ve okuldaki diğer yönetici öğretmenlerdir. Bu yetkililere birçok kez başvurduğumuz halde hiçbir güvenlik önlemleri almıyorlar ve bizlere haraket ediyorlar. Saydığımız bu yetkililer olayların tahrikçisi, teşvikçisi ve tertipçisidirler.

Saydığımız bu nedenlerden dolayı okula girememekteyiz. Okulda can ve öğretim güvenliği kalmadı. Her an saldırılara uğruyoruz. Çeşitli hakaretlerle karşılaşıyoruz. Belirttiğimiz bu gerekçelerden dolayı süresiz boykota başlamış durumdayız. Başta okul müdürü Muzaffer Ünlü olmak üzere okuldaki diğer yönetici öğretmenler görevden alınıp saldırganlar cezalandırılana ve okulda can ve öğretim güvenliği sağlanıncaya kadar boykotumuzu sürdüreceğiz. Saygılarımızla bilgilerinize sunarız.

30 Mart 1976

AKŞEHİR ÖĞRETMEN LİSESİ
İLERİCİ VE DEVRİMCİLERİ

ortada. Ve bu yıllardar yabancı dilde eğitimin gerekliliğini savunanlar tarafından dayanak olarak ortaya sürülüyor. Burada karıştırılan iki ayrı kavram var: Yabancı dilde eğitimle, yabancı dil öğrenme. Sürdürülen eğitim politikasının yanlışlığını sonuçlar da ortaya koyuyor. Bir tarafta yabancı yayınları takip edemeyen "bilim" adamları, öğrenciler. Diğer tarafta türkçe kitap yayınlayamayan veya kitaplarını yetersiz bir türkçeyle yayınlayan öğretim görevlileri. Bütün üniversitelerde yabancı dil öğretimine ağırlık verilmesi, bu sorunu halledebilecek yegâne çare.

ÖZERKLİK

Üniversitelerin özerkliği, üzerinde en çok tartışılan konu. Özerkliği ortadan kaldırılmış olan üniversitelere bir de hükümetin direk olarak denetimi altına girme tehdidi savruluyor son günlerde. Eğitimin planlanması, üniversite imkânlarının kullanılmasında üniversite idareci ve öğretim görevlilerinin, öğrencilerin, işçilerin söz sahibi olması, eğer eğitimin toplum yararına olması amaçlanıyorsa, zorunlu. Bu konuda merkezi planlamanın gerekliliği hükümetin üniversiteleri yönetmesi için bir gerekçe olamaz. Merkezi planlama üniversiteler arasında oluşturulacak bir kurulla sağlanabilir.

Sonuç olarak üniversiteler için saptanabilecek acil hedefler şunlardır:

Eğitimin paralı olması kesinlikle önlenmelidir.

Üniversiteler tek bir yasaya bağlanmalıdır. Kürsü sistemi kaldırılarak yerine bölüm sistemi getirilmelidir.

Eğitim dili Türkçe olmalıdır. Tüm üniversitelerde yabancı dil öğretimine ağırlık verilmelidir.

Üniversiteler, mali ve idari açılardan özerk olmalıdırlar.

Eskişehir'de faşist baskılar

Mart ayı başında meydana gelen olaylardan sonra ara verilen öğrenime, D.M.M.A. ve Eczacılık ve Kimya Mühendisliği Yüksek Okullarında Mart sonunda başlandı. Okulların açılmasıyla birlikte faşist saldırılar da yoğunlaştı.

Emniyet yetkililerinin güvenlik önlemleri aldığını açıklamasına rağmen, "yardımcıları" saldırılarına devam ediyor. Eczacılık ve Kimya Mühendisliği Yüksek Okullarının öğrenime açıldığı gün koridorda derse girmek için bekleyen A. Ekber Toraman ve iki arkadaşı polislerin gözü önünde saldırıya uğradılar. Saldırıya katılanlar arasında Ülkü Ocakları Başkanı Recai Delibaşoğlu, Mennan Derman, M. Ali Vural, Ali Şahin, Mehmet Çevik, Mehmet Peker, Necmi Demircioğlu, Yalçın Bostanoğlu, Hakkı Taşyontar, Suat Baraş, Mustafa Pehlivan, Alâattin Kol, Alparslan Tetik, Azer Mugan adlı faşistler bulunuyordu. Polis saldırıya uğrayanlara saldırdı ve onları göz altına aldı. Bu uygulamalardan yüz bulan "yardımcılar" öğrencileri sürekli tahrik etmekte, yeni olaylar çıkartmak istemektedirler. Nitekim, 23 Mart günü okula giden Kemal Özdemir, Sabri Berksan, İbrahim Ezel, faşistlerin saldırısına maruz kalıyorlar ve canlarını zor kurtarıyorlar. Faşistlerin başında Mennan Derman ve M. Ali Vural bulunuyordu. 24 Mart günü Zeki Ünal, okul bahçesinde başlarını Mennan Derman'ın çektiği faşist grubun saldırısına uğruyor ve burun kemiği kırılıyor. Bu olay da, diğerleri gibi polisin gözü önünde cereyan etmiştir. Okulun ikibin öğrencisine karşı faşistlerin sayısı 27 dir. Okul idaresi de öğrenciler üzerinde baskı kurmaya çalışmaktadır. Kendi hazırladıkları yönetmelikleri de hiçe sayarak 25 Mart'ta sınavların 1 Nisan'da başlıyacağını ilân ettiler. Yönetmeliğe göre 15 gün öncesinden sınav gününün bildirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan faşistlerin işgalinde olan DMMA ve Eğitim Enstitüsüne de ilerici öğrenciler girememektedirler. 23 Mart günü DMMA'ya giden MİM-DER başkanı İbrahim Baylan okula sokulmadığı gibi, üzerine saldırılıyor. Tüm bu saldırılar devam ederken emniyet yetkilileri "Öğrenimin normal ve düzenli bir şekilde devam edebilmesi için emniyet kuvvetleri tedbirlerini sürdüreceklerdir" demekte, devamla "görevli polislere iyi davranan öğrencilere teşekkür" ederek faşistleri taltif etmektedirler.

FRANSA'DA GENÇLİK ÖRGÜTLENMESİ

YÜRÜYÜŞ Dergisinin 52. sayısında Fransa Ulusal Öğrenci Birliği Başkanı Rene Maurice'nin demeci çıktı. Fransa'nın en büyük demokratik öğrenci örgütü olan UNEF Başkanı Rene Maurice, demecinde, öğrenci hareketinin ve örgütlenmesinin tarihsel gelişimi, bugünkü durumu ve sorunları üzerinde duruyor.

Rene Maurice'nin demeci sadece Fransa Öğrenci Gençliğinin örgütlenmesi hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda öğrenci hareketleri ve örgütlenmesi konusunda tutarlı ve sağlıklı bir anlayışı dile getiriyor.

Fransa'da gençliğin örgütlenmesi 90 yıl gerilere uzanıyor. Önceleri, "herşeye rağmen ilerici fikirler etrafından bazı derneklerde örgütlenme" biçiminde, daha çok büyük burjuva ailelerinin çocukları arasında yaygınlaşıyor. Özellikle Halk Cephesi döneminde, sayıları çok az olmakla birlikte ilerici gençlerin "Direniş Hareketine" katılması sonunda komünist, sosyalist, hıristiyan vb. akımlardan öğrenciler birbirleriyle ilişkiye geçerek, 1945'de Grenoble Kongresinde birleşerek, "öğrenci sendikal akımın temellerini oluşturdular."

UNEF POLİTİK ALANDA

Cezayir Savaşıyla "fiilen politik alana itilen UNEF, askere alınmak istenen öğrencilerin tescil işleriyle uğraşmaktan öte, korparatif niteliğini aşarak geniş bir demokratik perspektife oturmakta ve büyük işçi konfederasyonu ile aynı safta yer almaktadır."

Öğrenci örgütlenmesinin sendikal temellerde yükselmesi son derece önemli. Hem öğrenci kitlelerin en geniş birliğini sağlamak açısından, hem de öğrenci hareketinin toplumdaki demokratik mücadelede doğru işlev görebilmesi açısından. Fransa'da 1961'lerde mevcut 250 bin öğrenciden 90 bin üyesi olan UNEF'in durumu, somut bir kanıt.

GOŞİZMİN YIKIŞI VE YIKILIŞI

1965-1968 döneminde "goşist ve bir takım başka grupçuklar UNEF'in gücünü kendi grup çıkarlarına kullanmak isteyerek UNEF'in sendikal çalışmalarını baltaladıkları gibi, onu demokratik politik güçlerin oluşturduğu hareketin de dışına itmişlerdir." Bu dönemin sonucunda, "öğrenci sayısı 200 000 den 700 000' e ulaşırken üye sayısı 80 000' den 9000'e düşmüştür."

Bu rakamsal değişimler çok şey ifade ediyor. Gençlik örgütlenmesi, etkinliğini, en geniş öğrenci yığınlarını somut hedeflerde birleştirebildiği ölçüde gerçekleştirebilir. Yığınları dışarıdan örgütlemeye kalkan, kendisine tarihsel misyonlar (!) vererek yığınların somut taleplerini göz ardı eden goşist, maoist, troçkist ve her türden sapık eğilimlere karşı mücadele etmek, sorumlu Fransız gençlerine düşüyordu.

YENİDEN İNŞA

İlerici öğrenciler yeniden UNEF'i inşa etmek, geliştirebilmek için "geniş öğrenci kitlelerine durumu açıklayıcı ve sürekli birliğe, somut hedeflere çağırıcı" çalışmalara giriştiler. 1975 Lyon Kongresi ile yeniden inşa döneminin tamamlandığı UNEF'in şu anda üniversitelerde 90 000'i aşkın oyu ve 40 000 üyesi bulunmakta.

UNEF'in öğrenci kitleleri arasında örgütlenme anlayışı: öğrencilerin bulunduğu her yerde örgütlenmek, tabanda örgütlenmek. Bu anlayış kabaca üç düzeyde örgütlenmeyi getiriyor.

ÜÇ DÜZEYDE ÖRGÜTLENME

İlk düzey "mümkün olan en küçük çalışma alanında yerel olarak örgütsel bir yapıya sahip olması": Anfilerde, sınıflarda, pratik uygulama mahallerinde. İkinci düzey, "tüm üniversite yaşamını bir örgüt yapısında birleştiren düzey". Yani temel birimlerdeki örgütlerin, üniversiteler çapında "federe" birliğidir. Üçüncü düzey, bu federe birliklerin bağlı oldukları, UNEF kongresince seçilen ve örgütün ulusal düzeyde yürütme organı işlerini gören "Ulusal Büro".

Rene Maurice'nin açıklamaları, öğrenci hareketleri ve örgütlenmesi üzerine Türkiye'de yapılan tartışmalara ışık tutuyor. Türkiye öğrenci hareketinin ve örgütlenmesinin tarihçesi, örgütlenme açısından çok zengin olmamakla beraber önemli deneylere sahip. Ancak, geniş öğrenci kitleleri açısından, örgütlenme anlayışı ve örgütün işleyişi konularında netlikten söz etmek mümkün değil. Bu açıdan, Rene Maurice'nin demeci daha da önem kazanıyor.

KİTLELERE DAYANMA

Rene Maurice sadece UNEF Başkanı değil, ayrıca FKP, Fransa Komünist Gençlik Hareketi (MJCF) üyesi. UNEF içinde "komünistler, sosyalistler, sosyal-demokratlar, sol radikaller ve hattâ De Gaulle'cüler" bulunması dikkate alınırsa, demokratik ve kitlevi bir örgütte, değişik politik çizgilerin hangi temelde birleşebilecekleri ve bunu Fransa Gençlik Hareketinin nasıl başardığı soruları karşımıza çıkar.

Rene Maurice, bu sorulara cevap olarak görüşlerini şöyle açıklıyor: "UNEF'in etkinliği kitlelerden aldığı güçtür. Buna bağlı olarak, öğrenci mücadelelerini dışarıdan örgütleyecek bir UNEF anlayışı değil, öğrenci kitlelerinden oluşan, kararlarını kendisi alan bir anlayış bizim için geçerlidir."

BİRLİK

"Birlik anlayışımız, çeşitli politik konsepsiyonları birleştirmek değil, tam tersine bu çeşitli konsepsiyonların temellerini unutmadan, öğrencilerin karşı karşıya oldukları gerçekliği kendimize temel almada yatar. Sendikal anlayış, ilke olarak, öğrenci mücadelelerinin birleştirilme aracıdır."

"Politik tandanslara göre bir temsil esası kesinlikle kabul edilecek bir şey değildir, çünkü fiilen çatışmalara yol açar. Tandansların girdiği yerde, yönetimi almak için yapılan mücadele, politik iktidara karşı mücadeleden çok önce gelir. Bizler, örgüt içindeki herkesin yeterince ortak noktası, sorunu bulunduğuna, kendi özellikleri ve düşünce zenginliği içerisinde görüşlerini dile getirebilme olanağı olacağına inanıyoruz. Ancak iktidara karşı ortak olarak sürdürülmesi gereken o kadar çok çalışma var ki, bir bütün olarak birlikte bu temellerin belirlenebileceğine inanıyoruz."

YA GOŞİSTLER

Sanırız, söylenenler yeterince açık. Örgütlenme konusundaki bugünkü "tekelci anlayışlara" karşı eklenecek fazla bir şey yok. Kitle hareketlerini küçümseyen, "dar grup eylemlerini" "devrimcilik" sayan zihniyet, sosyolojik bir olgu olarak elbette var olabilir. Önemli olan, geniş öğrenci yığınlarını doğru bir anlayışla örgütlemek, harekete geçirebilmek. Yoksa, Rene Maurice'nin belirttiği gibi, goşist ve her türden sapık akımları ikna etmek değil!

"Goşistlere gelince..... Onların örgüt anlayışında, gerek genel politik örgütü, gerekse gençlik ve özel olarak öğrenci örgütlerini ve tüm öğrencilerin sendikal örgütlerini ayırt etmelerine yer yok. Herhalde, bol devrimci lâflara karşın, işçi sınıfı ve diğer emekçi kategorilere ulaşma durumları olmadığından, genellikle küçük burjuva kökenli öğrenciler dışında başka çalışma alanlarının bulunmamasından olsa gerek."

Vuran kazanıyor

●

MC'yi oluşturan partilerin sermayenin has adamı olma yolundaki yarışları sürüp gidiyor. Demokrasiyi boğazlama şampiyonasında AP ve MHP gibi yerine oturmuş partiler gibi bir de arayış içinde olan partiler boy gösteriyorlar. Eriyen CGP'nin yanında, dördün biri MSP de bu çaba içerisinde. MSP, AP'nin yerini doldurma şansını yitirdi. Bunun sonucu bu parti için iki alternatif kaldı. Ya AP'nin içinde erimek, ya da MHP'nin yerini almak.

MHP'nin örgütlü gücü MSP karşısında en büyük engel. MSP bu dezavantajın telafisi için bir adım attı. Ülkü ocaklarından daha fazla gelişme şansına sahip "Akıncılar" derneğini bunun için kurdurttu. MSP'nin tabanını oluşturan dinci ideolojiyi yayacak olan imam hatip okullarının yaygınlaştırılması da bu açıdan MSP için önemli bir kazanç. Bunlar meyvelerinin toparlanması zamana bağlı girişimler. Tabii demokratik güçler buna izin verirse.

Bir de propagandif yanı ağır basan ama diğer sermaye partilerinin şu anda uygulamaya koymayı göze alamadıkları girişimleri var MSP'nin. Toplamı MSP'nin meşhur 12 şartını oluşturuyor.

Bunlardan gençliği en çok ilgilendireni, bütün ders kitaplarının yeni baştan düzenlenmesi; Darwin vb. gibi kişilerin görüşlerine, şu anda olduğu gibi çapıtılmış olarak dahi olsa, bu kitaplarda yer verilmemesi. MSP için şu anda en acil sorun propaganda. Sağ partilerin giderek daralan toplumsal tabanlarını birbirlerinden çalmak gibi bir sorunları var şu sıralarda. AP'nin ve MHP'nin ise tabanlarını diğer partilere kaptırmamak bunun yanında da sağın toplam tabanını eritmemek gibi bir sorunları var. Sağ partilerin konuya ilişkin tutumlarını bu iki tercih arasında ağırlık kazanan uç belirleyecek. Ama demokrasiden yana olanların bunun karşısındaki tutumları açık. Her türden gerici girişime karşı durmak.

ÜRETİM-EĞİTİM İLİŞKİSİNİN BİR YÖNÜ:

GÜDÜKLEŞTİRİCİ EGİTİM

İLHAN NEVŞEHİRLİ

Üretim için eğitim fikri, ta kapitalist toplumun doğuşuyla birlikte ortaya çıkan bir olgu. Gelişen üretim ilişkilerinin daha bilgili, daha yetenekleri gelişmiş işgücüne olan gereksiniminin sonucu ortaya çıkmış bir olgu.

Eğitimin, gençleri üretim hayatında yerlerini almaya hazırlayıcı olması ve pratik çalışmayla birlikte yürütülmesi gerektiği fikrinin kökenleri Rönesans devrinin başlangıcında yatar.

Ortaçağ okul sistemi, sosyal gelişmenin, endüstri, fen ve teknolojinin gereksinimlerinin karşılayamıyor; okulun hayatla olan bağlarını sıkılaştıramıyordu.

Bu dönemde toplumun tüm fertlerinin üretim alanında çalışması ve eğitimin de bunu sağlayıcı yönde olması gerektiği görüşü Thomas More, Thomas Campenella tarafından geliştirildi. Ve buradan giderek bu kişiler her çocuğun okulda tarım, evde de bir zanaat öğreneceği bir eğitim sistemi düşlediler. Çağın üretim güçlerinin seviyesi bu görüşün bir ütopya olarak kalmasını sağlayan neden oldu.

17. yüzyılda ekonomik meselelerle ilgilenen John Beller, üretime yönelik eğitimin temel olması gerektiği sonucuna vardı.

18. yüzyılın -aydınlanma döneminin- yetiştirdiği düşünürlerden Jean-Jacques Rousseau toplumun tüm fertlerinin çalışması gerektiği görüşünden kalkarak herkesin tarım ve her türlü zanaatta temel prensipleri öğreneceği bir eğitim sistemi amaçladı. Bu görüşün daha evvelkilerden farkı, özel bir konuda değil, genel bir eğitimin amaçlanmasıydı. Bu her işi yapabilecek adamlar yetiştirilmesi anlamındaydı.

19. yüzyıl başında teorik ve pratik eğitimi bir arada ilk defa uygulamaya uğraşan meşhur öğretmen Pestalozzi ortaya çıktı. Yaratmaya uğraştığı sisteme göre öğrencilerin yaptığı üretim kendilerinin ve okulun giderlerinin karşılanmasını sağlayacaktı.

Ve öğrencilerin yazın tarlada, kışın atölyede çalıştıkları bir okul kurdu. Fakat zamanın üretim metodları üretimin okulun giderlerini karşılayacak seviyeye erişmesine olanak tanımadığından Pestalozzi sonunda giderleri cebinden karşılayarak iflas etti.

Meşhur ütopik sosyalist Robert Owen üretime dönük eğitime yeni bir görüş getirdi. Zanaatçılık eğitimi yerine tek bir işi yapmaya yönelik eğitimi amaçladı. Amerika'da bazı gönüllülerle birlikte kurduğu kolonisinde sosyalist bir toplum yaratmaya uğraştı. İflas etti.

Teknik eğitimin problemleri, bilgiyi üretimle birleştirme, bilimsel temelleri üzerine ilk defa Marx ve Engels tarafından oturtuldu. Büyük çapta üretimin gereksinimleri ve bunun insanın gelişimine etkisi bir bütünlük içinde Marx ve Engels tarafından değerlendirildi.

El zanaatı döneminde bir insan bir işi baştan sona tamamlıyor, bunun sonucu değişik işler yaparak değişik akli ve fiziki egzersizler yapıyordu.

El zanaatından manifaktüre geçişte çalışma konusunda radikal bir değişiklik oldu. Mal üretimi safhalara bölündü ve çalışanlar bir tek alete, tek düze bir işe zincirlendiler.

İşin parçalanmasıyla birlikte insan da parçalandı. Monoton bir hayata, ömrü boyu aynı detay işi yapmaya mahkum oldu. Sonuç Marx'ın da dediği gibi şuydu: "Manifaktür, işçide dar bir yeteneği geliştirip, bunun dışındaki tüm üretici eğilim ve becerilerini baskı altına alarak, onu garip bir yaratık haline getirir."

İnsanın bu tek düzelikten kurtarılmasının tek çözümü, çok çeşitli işlerde çalışabilmesidir. Bu da temel üretim araçlarının kullanımının temel prensiplerin öğretildiği bir eğitimle sağlanır.

İnsanları, makinaların parçaları gibi görmek, ruh ve beden sağlıklarını hiçe sayarak daha fazla kâr için kullanmak burjuvazinin değişmez bir eğilimidir. Bunun yanında bir de çalışanları suni ayırımlara tâbi tutmak eklenince burjuvazinin eğitim politikası ana hatlarıyla ortaya çıkıyor. Yönetenler; icat edenler, imal edenler ve yönetilenler yetiştirmek. Kafa ve kol emeğini birbirinden kopararak yarım insanlar yetiştirmek.

Gelişen teknoloji kalifiye elemanlara olan gereksinimi arttırıyor. Bu gereksinim de eğitimin özel ve dar kapsamlı konular üzerinde yoğunlaştırılmasıyla karşılanmaya uğraşılıyor. Burada da teknik gelişmenin zorunlu olarak dayattığı iş bölümü, burjuvazinin kendi amaçlarına uygun olarak kullanılmak isteniyor. İş bölümünün zorunlu olmasının anlamı, birbirinden kopuk çalışmalar değil, birbirinin içinde birbirini bütünleyen çalışmalar olmalıdır.

Eğitimde temel prensip, bilgiyi üretici çalışmayla bütünleştirmektir. Fiziki ve akli çalışmanın uygun bir kombinasyonunun her ikisini de geliştirici, verimli kılıcı bir etkisi vardır.

Tek düze çalışmanın, kabiliyetleri, insiyatifi, refleksleri köreltici ve yeni reflekslerin gelişimini önleyici bir etkisi vardır. Bu genellikle, öğrenciler devamlı olarak aynı işle, derslerle meşgul oldukları zaman ortaya çıkar. Çabucak yorulurlar, çalışma istekleri azalır, anlamaları ve dikkatlerini toplamaları zorlaşır. Bu değişik faaliyetler, akli iş, jimnastik-sporun dengeli olarak değiştirilerek yapılması halinde meydana gelmez. Aksine fiziki güç harcamak cerebral cortex'in çalışma için çalışan kısımların haricindeki kısımlarını harekete geçirir diğer kısımlar dinlenir. (Ve tersi) Fiziki iş yeni sinirsel bağlantılar oluşturulmasını sağlar ve araştırma hevesini arttırır.

El çalışmalarının moral eğitim üzerinde de olumlu bir etkisi vardır. Arkadaşları ve büyükleriyle beraber çalışmak çocuklarda kendine güveni ve ortak çalışma anlayışını geliştirir. Ve çocuğun kişisel çıkarlarını toplumsal çıkarlarla bütünleştirebilmesini sağlar.

Sonuç olarak eğitim üretime yönelik olmalıdır. Eğitimden amaç yalnız uzmanlar yetiştirmek değil, her işi yapabilecek temel konular üzerinde bilgi sahibi kişilerin de yetiştirilmesi olmalıdır. Çocukların akli ve fiziki yeteneklerini bir bütünlük içinde geliştirebilmeleri sağlanmalıdır.

Sosyalistler Ölmeyi de Ögrenmek Zorundadırlar

BİR KİTAP: DARAĞACINDA RÖPORTAJ
JULİUS FUÇİK
HÜR YAYINEVİ

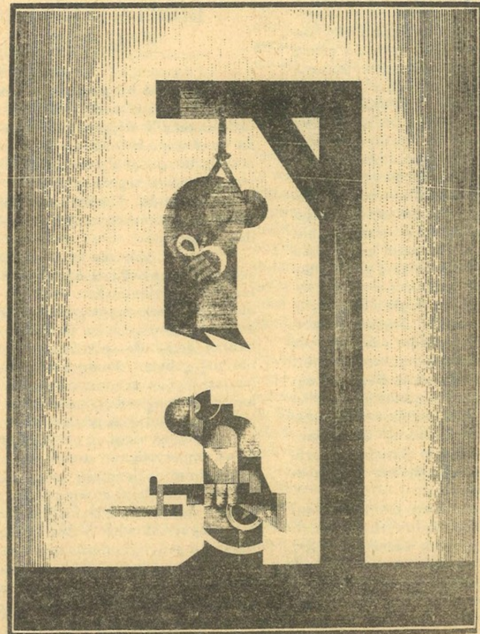
"O kadar güzel bir şeydi ki bu inanasım gelmiyordu. Bunca güzel şey görülmüş müydü daha? Şu karanlık kasvetli yere birtakım adamlar ana avrat söve söve, sille tokat getiriyorlar seni. Aradan biraz geçiyor, bir insan, sana elini uzatan bir dost buluyorsun orda. Düşün ki, hiç bir iz bırakmadan, gelecek günlerin insanlarına bir bildiri iletmeden, özgürlüğe kavuşup senden sonra yaşayacaklarla üç beş lâkırdı etmeden çekip gitmeyeceksin bu dünyadan artık."

Sömürüyü yok etmek için verilen mücadele, hayatın her anında sürmekte. Ve bu mücadeleyi yürütenler, topluma örnek olmak, mücadeleyi, şartların gerektirdiği biçimde, sonuna kadar sürdürmek zorundalar. Zafer anlarında olduğu kadar yenilgi anlarında da onurlu, metanetli davranmak, ölüme giderken dahi mücadele azmini yitirmemek, ancak kararlı kişilerin, mücadelenin kendisinden sonra da süreceğini bilenlerin başarabileceği bir iş.

"Darağacında Röportaj" bu açılardan okunması gerekli bir kitap. İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanların Çekoslavakya'yı işgaline, Alman mezalimine, karşı direnmiş, bu yüzden ölüme mahkum olmuş bir insanın "Julius Fuçik'in" son ana kadar yazdıklarının derlendiği bir kitap.

Ölümün gün be gün yaklaştığını bilmek ama cesaretini kaybetmemek, aksine hayata daha sıkı sarılmak, yaşama sevincini daha fazla hissetmek. Bütün bunlar yansımakta kitapta. Julius Fuçik yakalanışından asılışına kadar başından geçen olayları anlatmakta. Hem de ölüme giden kendisi değilmiş gibi yer yer espirili bir anlatımla.

Mahkeme salonlarının da bir mücadele platformu olarak kullanılması, hapishane duvarlarının insanı mücadeleden koparamaması. Hapishaneden dışarıya umut aktarılması, yaşam sevincinin ölüm korkusunu yenmesi, zafere olan inancın, zaferi görmemek pahasına bile olsa, insanın hayatına yön vermesi. Hele hele ölüm mutlak olduğu anda bile ağır basan yönün mücadele azmi olması kolay bir iş değil. Ama bunun sayısız örnekleri var. Julius Fuçik te bu örneklerden birisi. Her sosyalistin olması gerektiği gibi.

GENÇLİĞİN TOPLUMDAKİ YERİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA

GENÇLİĞİN GÜNÜMÜZ DÜNYASINDAKİ YERİ KONUSUNDA "WORLD MARXIST REVIEW" DERGİSİ TARAFINDAN DÜZENLENEN BİR ULUSLARARASI KONFERANSIN ÖZETİNİ OKURLARIMIZA SUNUYORUZ.

Çağdaş toplumda, şu ya da bu nedenden ötürü gençlik sorunlarıyla ilgilenmeyen bir toplumsal grup, sınıf, politik parti, hatta bir yetişkin bile yok denecek kadar az. Bu ilgi, özellikle kapitalizmden sosyalizme geçişin temel özellik olduğu günümüzde çok büyük.

Sosyalistler, gençlik hareketindeki yeni gelişimleri inceleyerek, gençliğin ilgi alanlarını anlamaya çalışırlar. Bu ilgiyi ve enerjiyi sosyalizm doğrultusunda mücadeleye kanalize etmeye çabalarlar. *World Marxist Review* dergisinin düzenlediği bir konferansta 41 ülkeden gelen gençler tarafından bu konular tartışıldı.

Sosyalist ülkelerin temsilcileri konuşmalarında kısaca şu noktalara değindiler: Gelişmiş sosyalist bir toplumun kuruluşunda gençliğin katkısının önemi ve bunun dünya devrimci süreci ile olan ayrılmaz bağları iyi bilinmektedir. Oysa, gençliğin sosyalizme olan inancını çürütmek için, detant politikasına ve sosyalist sisteme iftira edilmektedir. Gençliğin deneysizliğini, sabırsızlığını ve coşkusunu kullanmak için abartılmış eleştiri eğilimi ve eleştiri ile reddetme arasındaki sınırı atlayıverme kolaylığı kullanılmak istenmektedir. Sosyalist hareketin geleceği için genç nesilleri kazanma mücadelesinin başarıya ulaşması gereklidir. Bunun için ön koşul, işçi sınıfı partileri arasında işbirliği ve deneylerin evrenselleştirilmesidir.

KAPİTALİST ÜLKELERDE DURUM

Kapitalist ülkelerden gelen temsilciler de, gençliğin kapitalizme karşı duyduğu tepki ile yüzyüze kalan burjuvazinin gençliği devrimci mücadeleden uzaklaştırmak için mümkün olan tüm araçları kullandığını vurguladılar. Burjuvazi, özellikle ilaç düşkünlüğüne, pornografiye, karamsarlığa önayak olmaktadır. Gençliğin, sosyalizm için mücadeleyi örgütlemenin uzun vadeli ve zorlu çabası karşısında gösterdiği sabırsızlık, burjuvazi tarafında kurulan tuzaklara düşülmesine neden olmaktadır. Bunların yanısıra, uzlaştırıcı düşüncelerin etkisiyle bazı gençlerin burjuvazi ile işbirliğine girmesi de gençliği sosyalizm mücadelesine katmada karşılaşılan güçlükler arasında.

Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinden gelen gençler ise kendi durumlarını şöyle özetlediler: Bu ülkelerde kitle örgütlerinin ve işçi sınıfı partilerinin üyelerinin büyük bir bölümü gençlerden oluşuyor. Özellikle Latin Amerika ülkelerinde, emperyalizm ve gericiler gençlik içinde kitle hareketleri örgütleyemiyorlar. Varolan diktatörlükler yalnızca polis ordu terörü ile ve emperyalizmin somut mali desteği ile sürmekte. Düzene karşı tepkinin büyümesinin yanısıra, sosyalist Küba'nın genç işçi ve öğrencilerce desteklenmesi, Sovyetler Birliği önderliğindeki sosyalist dünyanın etkileri de sosyalizm düşüncesinin kolaylıkla benimsenmesine neden olmakta.

Tüm konuşmacılar, gençliği kazanmanın sınıf mücadelesinin önemli bir öğesi olduğu konusunda birleştiler. Bunu başarabilmek ise gençlik sorunlarının doğru kavranmasına, gençliğin nesiller ve sınıflar arasında yerinin doğru kavranmasına bağlıdır.

GENÇLİĞİN SINIFSAL ANALİZİ

Gençliğin, hem sömüren hem de sömürülen bütün sınıfları temsil ettiğinin hesaba katılması gerektiği, gençliğin sınıfsal bileşiminin ait olduğu toplumun sınıfsal bileşiminin yansıması olduğu belirtildi.

Gençlik içide çalışmayı gerekli bulan, ama bunu devrimci faaliyetin uzun vadeli hedeflerinde bağımsız, zaman zaman başvurulan bir iş olarak gören anlayışlar eleştirildi.

Gençliğin çeşitli gruplarının hangi sınıfa dahil olduğunun, alışılmış ölçütle -üretim araçlarına göre durumu ile- belirlenebileceği söylendi. Bunun gençliğin çalışan kesimi için göreli olarak kolay olduğu, fakat giderek artan öğrenciler kategorisi için toplumsal köken ve çevrenin etkilerinin göz önüne alınması gerektiği belirtildi.

MODERN DÜNYADA GENÇ NESİL

Toplumsal bir grup olarak gençliğe sınıfsal yaklaşım nedir? Toplum değişmekte, gençlik değişmekte ve çağımızda bu değişimlerin dinamiği, toplumun bütünü ile gençlik arasındaki ilişkilere yeni karışıklıklar getirmektedir.

Toplantıda, "gençlik ve toplum" sorunu incelenirken aşağıdaki noktalardan yola çıkıldı.

Gençlik, yalnızca kendi ülkesindeki gelişmelerden değil, dünya çapındaki süreçlerden etkilenmekte, bunların tümünü birleştirerek dünya görüşünü oluşturmaktadır. Sosyalizmin ilerlemesi, uluslararası iletişimin ve kitle haberleşmesinin hızlı gelişimi, detantın etkisiyle uluslararası ilişkilerin son zamanlarda genişlemesi, gençliğin dünya çapındaki süreçlerden etkilenmesini artırmaktadır.

Kapitalist sistemin çürüyüşünü sergileyen emperyalizmin suçları ve sınıf mücadelesinin güçlenmesi, gençliğin çok büyük bir kesimini uyandırmakta ve kapitalist sisteme bir alternatif arama gereğini duyurmaktadır. Sosyalist ülkelerin başarıları gençliğin düşünüşünü, savaşma ve kazanma isteğini giderek daha fazla etkilemektedir. Ulusal kurtuluş hareketlerinin başarıları ve dünyanın her tarafından halkların emperyalizme ve gerici diktatörlüklere karşı verdiği mücadeleler için de aynı şey söylenebilir.

BURJUVAZİNİN SAPTIRMALARI

Burjuva bilimi yanlış yorumlayarak ya da açıkça kasıtlı düşüncelerle, gençlik içindeki yeni gelişmeleri kullanmak çabasında. Toplumun gelişiminde gençliğin rolünü abartan bilimdışı ya da saptırılmış teoriler geliştirmek bu çabalar arasında yer alıyor. İki toplum arasındaki temel farklılıklar gözönüne alınmaksızın, farklı ülkelerin toplumsal koşullarındaki ayrılıklar gözetilmeksizin, ya da toplumun sınıfsal yapısı düşünülmeksizin, gençlik toplumsal homojenliği olan evrensel bir toplumsal grup olarak ele alınmaktadır. Bazıları gençliği "yeni devrimci sınıf" olarak sunmaktadır.

Konferanstaki konuşmalar, sosyalizmin gençliğe sömürü ve baskının bütün biçimlerinden arındırılmış bir yaşam, kişiliğin her yönde gelişebilmesi için sınırsız olanaklar ile çalışma, eğitim ve ülke yönetimine geniş ölçüde katılma hakları, yaratıcı yeteneklerin ortaya çıkartılıp geliştirilmesi olanaklarını sunduğunu belirttiler.

Buna karşılık kapitalist ülkelerde, kapitalist sistemin derinleşen bunalımının gençliği, gençliğin davranış biçimini, olaylara yaklaşma biçimini etkilediği gösterildi. Kapitalizm gençliği üretimden çekilmeye ve uzak durmaya itmektedir. Bu da hayatın temel amacı olarak tüketici değerleri ve kişisel başarıyı kabul ettirmeye yaramaktadır. Kapitalizmin sosyal ve politik bunalımı aynı zamanda ahlaki ve kültürel bir bunalım, hakim değerler, düşünceler ve ideolojilerin bunalımıdır. Bu, gençliği, isyan ya da ruhsal ve ahlâki çöküş seçenekleriyle karşı karşıya bırakmaktadır. Ekonomik bunalım, işsizlik ve enflasyon ortamında "evrensel refah" ideolojisi hergün gerçekler karşısında yıkılmaktadır. Ve gençlik herkesten daha fazla acı çekerek bunun farkındadır.

Gelişmekte olan ülkelerden birçok konuşmacı dünyada pekçok alanda gerçekleşen yeniliklerin kendi eğitim sistemlerindeki geriliği belirlediğini ve bundan en fazla gençliğin etkilendiğini söylediler. Mezunların birçoğu edindikleri bilgileri kullanma fırsatını bulamamaktadır. En zorlu sorunlardan biri beyin tüketimi olmaktadır.

TOPLUMSAL EYLEMLERİN KANUNLARI VE KARAKTERİSTİKLERİ

Gençliğin "devrimciliği" nedir ve "sol" aşırıcılığın kökleri nelerdir? Burjuva ideologları, gençlik içinde oluşan protesto ve red olgusunun hep olageldiğini ve evrensel olduğunu ileri sürmektedirler. Ama bu olgunun gerçek nedeni, kapitalist sistemin büyüyen bunalımı, sosyalizmin kazanımlarının gençliği kapitalist sistem ve ideolojiden uzaklaştırmasıdır.

Sol aşırıcılığın toplumsal kökleri, ideolojisi ve ona karşı nasıl mücadele verileceği tartışma konularından biri oldu.

İşçi sınıfı örgütlerine karşı gençliğin bir kesiminin takındığı olumsuz tutumun nedeni araştırıldı. Aşırıcılığı yenebilmek için, onu reddetmek ya da mahkum etmenin yanısıra, anlayışlılığın da gerektiği vurgulandı.

Birçok konuşmacı, "solcu" (goşist) eğilimlerin en çok öğrencilerin içinde yaygın olduğuna, öğrencilerin entellektüel züppeliğe işçi ve köylü gençlerden daha yatkın olduğuna değindi. Emperyalizmin ve onun gerici müttefiklerinin ve Maoist propagandanın aşırı solculuğu kafalara soktuğu söylendi. İran'lı gençler, İran rejiminin Marksizm-Leninizmin yayılmasını engellediğini ama aşırı sol anti-sovyetizmin ve Troçkizmin yaygınlaşmasını hoşgördüğünü aktardılar.

Gençliğin içinde bilinçliliğin gelişmesini sağlamanın gereğine dikkat çekildi. Böylelikle gençliğin, devrimci gibi görünen, ama objektif olarak ne devrimci ne de etkin olan eylemlerden sakınmasının sağlanabileceği belirtildi. Devrimci lafazanlığa karşı en yapıcı mücadele yolunun, birey ve grupları gerçek kitle mücadelesinin içine sokmak olduğunda birleşildi.

Konferansın sonunda konuşmacılar gençliğin yeni bir yaşam için istek ve işçi sınıfı mücadelesi ile birleştirilmesinin, gençlik hareketinin yasası olarak kabul edilmesi gerektiğinde birleştiler.

İşçi sınıfı partisinin önderliğinin, onunla sürekli ideolojik, politik ve örgütsel bağın önemi, işçi sınıfının devrimci mücadelesinin hedefleri ve içeriği ile vurgulandı. Yeni toplumun kurulmasında ve devrimci mücadeleye gençliğe aktif olarak katılabilmesi için, işçi sınıfı partilerinin deneylerinden gençlik tarafında özümlenmesi gerektiği söylendi.

İLERİCİ GENÇLİK
15 Günlük Siyasi Gençlik Gazetesi

Sahibi:
Hüseyin KARAYILMAZ
Sorumlu Müdür:
İlhan NEVŞEHİRLİ
Teknik Sekreter:
Akın ERTEK
Posta çeki: Deniz Atay 98 558
Baskı: Ak Ofset
Abone Koşulları:
Yıllık : 40.-TL
6 Aylık : 20.-TL
Adres:
Süleyman Sırrı Sok 2/11
Sıhhıye/ANKARA